

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

DIRVA

Nr. 79

Liepos-July 11, 1960

Cleveland, Ohio

JAV DIDINS PAGALBĄ PIETŲ AMERIKOS KRAŠTAMS

Kuba išbraukiama iš plano

Jungtinės Amerikos Valstybės nusprendė pradėti naują, plataus masto ekonominę pagalbą Lotynų kraštams programą, kad atremtų komunistų ekonominę ir propagandinę ofenzivą Vakarų pusrutulyje.

Programa buvusi jau studijuojama ilgesnį laiką, bet pastarosiomis dienomis, kai suteiktas pirmumas prieš kitus administracijos planus, ir tikima, kad prez. Eisenhoweris paskelbs projekto detales dar šią savaitę, po pasitarimų su aukštaisiais patarėjais.

Naujoji programa, panaši į Marshallio planą Europoje, yra skirta aiškiai parodyti bendradarbiavimo su Vakarais naudą. Washingtono sluoksniuose tikima, kad ji atgrasins Lotynų Amerikos kraštus nuo sekimo Kubos premjero Fidel Castro pradėto glaudesnių ryšių su sovietiniu bloku mezgimo.

Atsižvelgiant į Kubos pradėtą, kaip prez. Eisenhoweris išsireiškė, "sąmoningo priešiško Jungtinėms Valstybėms kampaniją", Kuba išskiriama iš naujosios ūkinės pagalbos programos. Tikima, kad tai padės Kubos gyventojams ir galbūt Castro režimui įsitikinti, kad dabartinė jo politika yra klaidinga.

Kuba kategoriškai atmetė JAV protestą dėl abiejų naftos rafinerijų nusavinimo.

Fidel Castro paskelbė Kubos gyventojams, kad į Ameriką įvežamo cukraus kvotos sumažinimas Kubą padaręs "neabejotinai pasaulinės cukraus rinkos meistrui", nes Kuba dabar galėsianti parduoti cukrų kitiems kraštams geresnėmis sąlygomis. Jis tikės, kad dabar daugiau Kubos cukraus galėsį pirkti "socialistiniai kraštai", ypač Sovietija, o taip pat Japonija ir Vokietija.

Tačiau cukraus prekybininkai tebėra labai skeptiški dėl tokio Kubos vyriausybės optimizmo.

Kubos agrarinio instituto direktorius Antonio Nunez Jimenez pareiškė, kad jo kraštas neįsistatytas steigti sovietų kariuomenės bazių tame krašte, nes

Chruščiovui tereikėtų tik paspausti mygtuką Maskvoje, kad raketos pasiektų bet kurią pasaulio dalį. Jimenez, vienas iš svarbiųjų figūrų Fidel Castro režime, tai pareiškė Paryžiuje, grįždamas iš kelionės po sovietinį bloką.

Kalbėdamas apie JAV laivyno bazę Guantanamo Bay, jis pareiškė, kad ji esanti Kubos ir turinti būti gražinta Kubai. Jis kaltino JAV, jog jos laukiančios Kubos puolimo prieš bazę, kad galėtų griebtis karinės atkeršijimo akcijos, tačiau Kuba to nedarysianti. Bazė savalme liksianti Kubai, kai po dvejų ar trejų metų "jankiai paliks Kubą" ir ji tapsianti jiems nenaudinga.

* CHRUŠČIOVAS baigė devynias dienas trukusį vizitą Austrijai naujais grasinimais dėl Vakarų Berlyno. Pildamas kanclerį Adenauerį ir Vokietijos parlamentą, jis pareiškė, kad rudenį pasirašysiąs separatinę taikos sutartį su Rytų Vokietija, jei Vokietijos parlamentas ir šiais metais, kaip anksčiau, vasaros pabaigoje posėdžiaus Vok. Berlyne.

Grįžęs į Maskvą, Chruščiovas paleido naują grasinimų bangą prieš JAV, žadėdamas paleisti balistines raketas į Amerikos kontinentą, jei iš JAV pusės busianti užkludyta Kuba.

RAUDONOSIOS DAVATKOS VILNIUJE

Liepos 5 Vilnių per Varšuvą pasiekė pirmoji šiemetinė Amerikos lietuviškų raudonųjų piligrimų "turistinė" grupė iš 19 asmenų. Jos pasitikti buvo suėjusios visos komunistinės propagandos aparato viršūnės su "kultūros ministro" pavaduotoja Michalina Meškauskienė, "kultūrinių ryšių su užsieniu draugijos" pirm. P. Ratomskiu, "partijos istorijos instituto" direktoriais R. Šarmaičiu ir A. Sutkum bei Tiesos red. G. Zimanu priekyje.

Tas propagandistų būrys taip sugraudinęs iš Amerikos atvykusias Kremliaus davatkėles, kad net chicaginių skerdyklų įnamis L. Jonikas iš Vilnės pradėjęs muštis į krūtinę: Michalina, nesuvertas... O kitas Maskvos garsiakalbis, dr. A. Margeris, pasigyrė, jog po pernykšties viešnagės "grįžęs, aš pasakiau teisybę (suprask: melavau) apie Lietuvą. Kai grįšiu dabar, 100 tūkstančių kartų sakysiu teisybę (suprask: meluosiu) apie Lietuvą". (jk)

KAI VAIKAI ŽAIDŽIA, TĖVAI ILSISI... Šią vasarą Dirvos skaitytojai atostogaudami padarys daug gražių ir įdomių nuotraukų. Nelaikykite jų savo albume. Gal jos bus įdomios pamatyti ir kitiems skaitytojams, kur jūs buvote nukeliavę ir ką gražaus matė. Siųskite mums vasaros atostogų nuotraukas nelaukdami žiemos. Nepamirškite pažymėti, kas vaizduojama. Šioje nuotraukoje Andriukas ir Ingrida Raulinaičiai Erie ežero pakrantėje stato smėlio pilį, kai tėvas, pasinaudodamas ramybe, iliustruoja Sibiro tremtinio atsiminimus...

Dirvos nuotrauka

"NUSIGINKLAVIMAS" LENINGRADE

Nepasisekęs sovietų bandymas pasistatyti raketinius kreiserius

Viename sovietinio žurnalo "Ogoniok" numeryje neseniai buvo paskelbtas ilgo, spalvotom nuotraukų albumas, apibūdinantis Leningrado laivų statyklas, kur "entuziastinga darbo liaudis" verčia laivų keletą naujutėlių kreiserių, kaip antraštė sako, "pagal draugo Chruščiovo direktyvas". Taikieji Sovietijos piliečiai, kaip rašoma straipsnyje, tuo būdu gaus plieno ir kitų žaliavų šaldytuvams ir privatiems automobiliams.

Daugumas užsienio stebėtojų tikėjo, kad tas straipsnis buvo grynai propagandinė akcija. Jeigu Leningrado laivų dirbtuvėse tikrai būtų lauzų paversti koki nors kreiseriai, tai jie turėtų būti pasėdėję, dar iš carų laikų, arba per II Pasaulinį karą vokiečių bombų sužaloti ir paskandinti Suomijos įlankoje, o dabar iškelti ir ardomi, kad jų medžiagą panaudotų kitiems reikalingam.

Tačiau Izraelio laivyno specialistai sako, kad "Ogoniok" nemelavęs. Į klausimą, ar tikrai Sovietija verčia lauzų naujutėlius kreiserius, jie atsako: "Taip!" Tačiau paklausus, ar sovietai tikrai griebėsi nusiginklavimo, jie taip pat vienu balsu atsako: "Ne!"

Maždaug prieš pustrėčių metų, 1957 metų sausio mėnesį, sovietinis admiralitetas nusprendė pasigaminti naująją sunkiųjų kreiserių klasę, kuri turėtų tarnauti, kaip plaukiojančios balistinių raketų iššovimo bazės. Tie 17,500 BRT-klasės laivai buvo gaminami pagal Sverdlovsko tipo kreiserių planus, tik vietoj patrankų bokštų juose buvo įrengiamos raketų iššovimo rampos. Tokių laivų užplanuota 12 ir 4 jų buvo jau pagaminti Leningrado laivų dirbtuvėse. Pirmasis toks

užbaigtas kreiseris pirmąją kelionę atliko šių metų balandžio mėnesį Suomijos įlankoje.

Jau bandomosios kelionės metu buvo pastebėti ryškūs konstrukciniai defektai, kurie naujuosius kreiserius padarė strategiškai bevairius. Buvo pavojaus, kad jie stipriai banguojančioje jūroje gali apsisversti. Baltijos jūra, kurioje buvo vykdomi bandymai, yra rami stiklinė, palyginus su šiauriniu Atlantu arba Pacifiku, kur karo atveju raketiniai kreiseriai turėtų būti panaudoti. Bet jau ir nuo vėjų apsaugotoje Suomijos įlankoje, ramiuose Baltijos jūros vandenyse, sovietų raketiniai kreiseriai neturėjo judraus pastovumo, kuris iš kitos pusės yra būtina sąlyga jautrių raketinių ginklų taiklumui.

Apkaltinus sabotažu ir nerūpestingumu, buvo areštuota ir nuteista keletas inžinierių ir technikų. Kitiems specialistams buvo pavesta kelti, kas dar galima išgelbėti. Jų sprendimas: to tipo laivai galimi panaudoti kaip konvenciniai kreiseriai tik uždarose vandenyse, kaip Baltijos arba Juodoji jūra. Jų apginklavimas neturės prašokti 152 mm kalibro. Apie laivų naudojimą Atlante arba Pacifike arba apginklavimą sunkesniais, negu 15,2 cm kalibro, ginklais negalį būti net kalbos.

Po ilgesnio pasitarimo su laivyno specialistais Nikita Chruščiovas nusprendė užplanuoti kreiserių seriją net nebaigti. Jis net atmetė pasiūlymus baigtuosius laivus paversti priešlėktuviniais konvojų palydovais, apginkluojant lengvomis patrankėlėmis ir mažomis priešlėktuvinėmis raketomis. Buvo įsakyta keturis plieno milžinus paversti

laužu ir iš to sukurti galimai didesnį propagandinį kapitalą.

Tačiau tuo dar nebuvo pasakyta, kad 60,000 tonų vertingo plieno ir kitų metalų bus sulydyta, kad sovietiniams piliečiams pagaminus šaldytuvų ir privatių automobilių, kaip "Ogoniok" teigė. Izraelio laivyno (Nukelta į 8 psl.)

TRUMPAI IŠ VISUR

* ITALIJOS kairiųjų sukeltos riaušės tebesitęsia, nepaisant senato pirmininko atsisakymo jas pertraukti dviems savaitėms. Komunistų dominuojamos profesinės sąjungos organizuoja naujus streikus, nors kai kuriuose miestuose jie nebuvo efektingi. Komunistai ir kairieji socialistai paskelbė, kad die kovosį tol, kol Tambroni vyriausybė sugrius. Vyriausybė tuo tarpu nusistačiusi nerezignuoti.

* KONGE teroras kiek atslūgo, kai vyriausybė pažadėjo sukilusiai kariuomenei, kad bus stiebi baltieji belgai karininkai. Tačiau panika baltųjų tarpe tebeauga. Tiksliai baltųjų pabėgo per dviejų mylių pločio Kongo upę į Prancūzų Kongo Respubliką. JAV karo aviacija pasiuntė du didelius transportinius lėktuvus į Brazavilę amerikiečiams evakuoti. Britai jau evakuavę savo koloniją iš Leopoldvilles, Vyriausybė ištikimos kariuomenės dalys padėjo pabėgėlius evakuoti.

* AMERIKOS Valstybių Organizacija nutarė sušaukti Vakarų pusrutulio užsienio reikalų ministrų konferenciją Venezuelos skundui prieš Dominikos Respubliką apsvaistyti. Venezuelos prez. Romulo Betancourt pareiškė, kad pati Venezuela prisitalkinsianti Dominikai sankcijas, jei Amerikos Valstybių Organizacija nereaguos į skundą. Venezuela apskundė Dominikos diktatorių Trujillo, kad jis buvo įsivėlęs į šamokslą nužudyti prez. Betancourt.

Vilniaus geležinkelio stoties bendras vaizdas

Atominiai šnipai

PRIESAUKA IR IŠDAVIMAS TĄ PAČIĄ DIENĄ

1939 liepos 17 Klaus Fuchs įteikia pareiškimą britų piliečiai gauti. Tačiau jau pirmą dieną Karas yra greitesnis. Tik dėl nepaprastai gerų rekomendacijų jis atpalaiduojamas nuo judėjimo suvaržymų, kurie paliečia visus iš priešų kraštų kilusius užsieniečius. Fuchs vėl gali tęsti savo darbą universitete, tačiau Britanijos piliečiu tapti nėra vilčių.

1940 metų gegužį, kada Hitlerio armijos prasiveržia iki Kanalo pakrančių, britų įstaigos nebeklausia, ar vokiečiai emigrantas yra nusistatęs prieš Hitlerį — pakanka to, kad jis yra vokiečis. Visi be išimties jie internuojami Man saloje, Airijos pakrante.

Po baisaus pralaimėjimo prie Duenkircheno internautieji vokiečiai išgabenami į Kanadą.

Internacijos stovyklose vokiečiai nėra gerai traktuojami nors daugelis jų yra Hitlerio priešai ir Anglijon pabėgę nuo gestapo persekiojimų. Taip Sherbrooke stovykloje internautieji turi dėvėti kalinių drabužius, ir visai nekreipiama dėmesio į jų protestus dėl tokio pažeminimo. Dar labiau Klausą Fuchą slėgia tai, kad stovykloje jis laikomas nacionalsocialistu.

Jo simpatijos komunizmui po 1939 metų rugpjūčio, po nacių-bolševikų nepulimo pako pasirašymo, buvo labai kritiškos, tačiau dabar, britų klaidingo elgesio pasąkoje, jos vėl pamazū atgyja. Ir demokratijose negeriau, kalba jis sau. Ar taip jos turėtų elgtis su vokiečiais antifašistais?

Sherbrooke didžiųjų dalimi internuoti tikrieji nacionalsocialistai.

listai, Fuchsas nekenčia savo likimo bendrininkų, kurių idėjos draugai uždarė kalėjiman jo tėvą ir jo seseris išvarė emigracijon ir mirtin.

Jis nueina pas komendantą ir pareiškia, nebe noris daugiau gyventi drauge su nacionalsocialistais, tačiau majoras apie tokius savo kalinių politinių pažiūrų niuansus neturi mažiausio supratimo.

--Aš esu britas ir ištikimas savo karaliui, o jūs esate vokiečiai ir turite būti ištikimi Hitleriui.

Anglijoje mokslininkai neužmiršo gabiojo Klaus Fuchs, profesorius Max Born pradeda kovą dėl jo paleidimo. Kartu su kitais kolegomis jis kreipiasi į vyriausybę, kuri dabar, atslūgus įtampai frontuose, darosi sukalbamesnė.

1941 metų pradžioje Klaus Fuchs paleidžiamas. Grįžęs Anglijon, jis tuoj pat atnaujina savo tyrinėjimus Edinbourge. Tačiau netrukus persikelia į Birminghamą, kur prasidėjo paruošiamieji atominės bombos darbai.

Praėjus pusmečiui po to, kai Klaus Fuchs pradėjo dirbti Birminghame, atominės bombos darbai suderinami po slaptą džiū Tube Alloys, t.y. įvairių universitetų mokslininkai apsi-keičia savo tyrinėjimų duomenimis, kad išvengus dvigubo darbo.

Karo išplitimas į Sovietiją Fuchą skatina dar karščiau dirbti. Visa, ką jis nuveikia, dabar tarnauja to krašto, dabartinio Anglijos sąjungininko, pergalei.

Paskatintas dar kartą įteikti prašymą piliečiai gauti, jis ilgai nedelsia. Šį kartą jo prašymą

paremia Tube Alloys projekto direkcija. Dar kartą tikrinamos policijos bylos, bet ten nerandama jokių klaidų. 1942 rugpjūčio 7 jis prisiekia:

--Aš Klaus Fuchs, prisiekiu prieš visagalią Dievą, kad būsiu ištikimas ir klusnus jo didybės karaliaus Jurgio IV ir jo įpėdinių pavaldinys...

Tuoju po priesaikos jis vienoje autobusų stotyje prie Buckingham Palace Road susitinka su Semionu Kremeriu, sovietų karinės misijos Londone sekretoriumi. Su juo Klaus Fuchs ryšį palaiko jau keletą mėnesių. Beje, jis jį pažįsta tik "Alexander" slapyvardžiu.

Sovietų agentui jis perduoda pluoštą dokumentų: įvairių universitetų mokslininkų atsiųstų informacijų kopijas ir savo tyrinėjimų duomenis.

Netrukus juodu persiskiria. Tik Fuchs atsisveikindamas mandagiai pakelia savo skrybėlę.

"Alexander" netrukus pakeičiamas, tačiau prieš tai jis supažindina su nauju agentu, šį kartą moterimi. Nauja susitikimo vieta sutariama Branbury, mažas kaimelis už keturiasdešimt mylių nuo Birminhamo. Susitikinėjimai supaslaptingąja moterimi tęsiasi iki 1943 metų rugsėjo pabaigos, kol jis jau praneša, kad su grupe anglių atomo mokslininkų turis išvykti į Ameriką.

--Mes ten dirbsime prie atominės bombos vystymo. Moteris ta naujiena labai su-

DAUG METŲ NĖ ŽINGSNIO NEPAŽENGIAME PIRMŲ

Juozas J. Bachunas

Sodus, Mich.

Šį rašinį J. Bachunas, kaip ir dera, buvo pasiuntęs Draugui. Gaila, Draugo redaktorius L. Šimutis grąžino su tokomis pastabomis:

"Tamstos straipsnį gražiname, nes Draugas, davęs savo nuolatiniam bendradarbiui p. Al. Gimantui pakankamai pasisakyti fondų konsolidacijos klausimu, jau bus pakankamai painformavęs savo skaitytojus apie tą reikalą, kurį ir Tamsta dėstai savo straipsnyje. Pagaliau tasai klausimas labiau liečia Lietuvos išlaisvinimo, šalpos ir kultūrinės organizacijos todėl būtų tikslingiau, kad pirmiau jų vadovybės tarp savęs pasikalbėtų, susitartų ir pačios prabiltų apie jį tiek savo suvažiavimuose, tiek spaudoje".

Matyt, L. Šimutis, būdamas ALT pirmininkas, pabugo rašinio, kuris gali rinklių valkalus kitaip pasukti, negu iki šiol yra. Būdami įsitikinę, kad jis yra aktualus, o keliamos mintys įgyvendintinos, čia jį ir spausdiname, RED.

Kaip žinote, aną savaitę gerasis Dievulis buvo taip supykęs, kad Indianos ir Michigano apylinkėse sukėlė baisias audras: griovė trobėsius, rovė medžius iš šaknų, ne vieną gyvulį nusiskynė. Ir mano Tabor Farmoje išvertė nemažą medelių, o kai kuriuos net ant stogų užmetė.

Betaisant stogus, bevalant kiemą nuo audros pasekmių, ateina iš Chicago Draugas, ir žiūriu — ten Al. Gimanto straipsnis "Vienas reikalas -- vienas fondas"

sidomi. Trumpai pagalvojusi, ji susitaria su Fuchsu susitikti pirmąjį lapkričio šeštadienį.

--Aš tada jums pasakysiu, kur ir kaip jį galėsite atnaujinti ryšį New Yorke.

Tą šeštadienį lyja kibirais. Fuchsas apsišviečia žvilgsniais su moterimi, kuri tuoj įeina į priešais geležinkelio stotį stovinčią kavynę. Jis pasaka paskui, ir ji jam praneša:

--Gatvė yra rytinėje miesto pusėje. Pirmą kartą susitiksite pirmąjį gruodžio šeštadienį. Jei negalėtumėte atvykti, tai kitą ar po to sekantį šeštadienį. Laikas: visada 4 valanda popietį. Vyras prisistatys jums "Raymondo" vardu. Pirštine apmautoje rankoje jis laikys knygą žaliais viršeliais. Kairiojoje jis turės antrą pirštinių porą.

(Bus daugiau)

(Draugas, birželio 21, 1960). Čia irgi tas pats užsimojimas -- išvalyti per du dešimtmečius prikreigtą mūsų lietuviškų reikalų finansavimo kiemą. Va, kaip atsiranda bendri interesai, nejučiomis pagalvojau.

RAGINA PASEKTI AMERIKIEČIŲ PAVYZDŽIU

Laikraštiniškas Al. Gimantas, kiek žinau ir pastebiu, yra detroitietis ir mėgiamas, veiklus kelių katalikiškų laikraščių bendradarbis. Jis šiuo atveju rašo reikalą, dėl kurio man ir daugeliui kitų artai Dirvoje, Darbininke ar kituose laikraščiuose jau daug anksčiau teko pasisakyti. Tai tas "pinigo kaulijimas" iš lietuvių visuomenės visokiems mūsų politiniams, kultūriniais ir šalpos reikalams, kaulijimas per kelis fondus, per kelias organizacijas, vis atskiras, vis tarpusavyje nedraugiškai sugyvenančias. Tos aukos mažėja ir jos sunaudojamos ne visada pagal svarbiausius uždavinius.

Al. Gimantas ne pirmas, bet gal bus ir ne paskutinis, kuris siūlo tais reikalais eiti į lietuvių visuomenę "vieningu, jungtiniu keliu". Jis rašo: "Tai reiščia, kad sudaromas vienas fondas, kuris iš anksto paskelbia savąjį biudžetą, aiškiai nurodo, kiek kuri įstaiga ar organizacija gaus iš bendrai surinktų sumų ir jau tada einama viešumon su šūkiu "Give once for all". Pilietis, gerai žinodamas, kad jau antrą kartą tiems patiems tikslams aukų jo jau niekas neprašys ir nevargins, kurkas miečiau sutinka skirti vienkartinę metinę auką ir lieka ramus iki kitų metų vajaus."

Amerikiečiai taip senai daro. Ir visa jų rimtoji visuomenė tai remia, supranta ir palaiko. Surenkamos milijoninės sumos. Mūsų visuomenė, ypač turtingesnioji, kiek jaučiu, nėra taip dabar dosni, kaip amerikiečiai. Bet vis dėlto toks būdas tikriausiai duotų geresnių vaisių, negu ligšiol mūsų praktikuojami.

ATSIMINKIM PASAULIO LIETUVIŲ SEIMĄ NEW YORKE

Daug nepainiodamas, Al. Gimantas ir deda iš karto Kolumbo klausimą ant stalo. Jis rašo: "Ar nereikėtų dar kartą pagalvoti apie vieno lietuviško fondo steigimą? Ar toks fondas neturėtų eiti į visuomenę su labai aiškia ir trumpa vieno dolerio diagrama (gal programa?), -- štai kiekvienas aukotojas juodu ant balto matys, kad iš jo duoto dolerio, tiek centų eina laisviniui, tiek švietimui, tiek kitiems kultūriniais reikalams, tiek propagandai ir pan...."

Jis taip pat mini, kad ir "kitame laikraštyje" kada tai yra buvęs "lyg ir pasiūlymas", jog reikia metinio lietuviškos viešosios veiklos biudžeto, lėšų, minimuno ir jų teisingo paskirstymo. Be to mes ilgainiui nieko rimto nepadarysime, atsidursime akligatvyje ar net prieisime "skaudžią katastrofą", tariant jo žodžiais.

Tikra teisybė, mes einame prie katastrofos, mes jau per tiek

metų nė žingsnio negalime pažengti pirmyn, nieko pagerinti, nieko pakeisti. Tas kitas minimas laikraštis tikriausiai buvo Dirva ar Darbininkas ir dar pora laikraščių, kuriuose buvau prieš porą metų išspausdinęs dalį, o kai kur ir visą savo referatą apie lėšų telkimą ir skirstymą, skaitytą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime New Yorke.

Ten buvo padaryti tie patys pasiūlymai, beveik ir tie patys argumentai. Bet seime tas referatas buvo nustumtas į galą, kad nebeliktų net laiko jam svarstyti, jau nekalbant apie jo rimtą įvertinimą ir priėmimą. Iš to supratau, kad kai kurie politiniai sluoksniai, kai kurios grupės ir kai kurie laikraščiai taip nenori, o nori, kad viskas liktų po senovei, kad visi turėtų atskirus fondus, tarpusavyje tie fondai kovotų ir kaltintų vienas kitą "tarnavimu Maskvai", ir kad svarbiausios lėšos eitų politikieriams, o kitos sritys, ypač kultūrinė, ir toliau liktų "Dievo valiai".

Ir čia Al. Gimantas teisingai sako: "Juk net gėda išsivijoti lietuviams, kad negalime pilnai išlaikyti Vasario 16 gimnazijos, neturi pastovaus materialinio pagrindo "Lituanus" žurnalas, nėra lėšų bent kiek žmoniškiau Lietuvą reprezentuoti tarptautinėse parodose"... Na, ir dešimtys kitų ne mažiau svarbių reikalų lieka ir pasilieka sumanymų vystykloose.

Tik gėda. Ne tik pavieniai asmenys, bet ir platesnė visuomenė senai tai mato ir supranta. Bet "pasaulinis bendruomenės seimas" to negalėjo ir nenorėjo suprasti. To negali ir nenori suprasti kiti seimai ir kiti fondai, kitos tarybos ir valdybos.

Ar yra kliūčių, kurios būtų nenugalimos? Be abejo, kiekvienas naujas ir neįprastas sumanymas negalimas įgyvendinti greitai ir plunksnos pabraukimu. Čia neišvengiamos skaudžios gimdymo kančios. Bet didžiausia kliūtis yra ne mūsų reikalų aplinkumose, bet "in mind", mūsų partiniuose svaiguliuose, mūsų politikierių ambicijose, kaprizuose ir išskaidaviimuose. Jei nesiryšime nieko taistyti, tai vis stovėsime ne tik akligatvyje, bet riedėsime prie neišvengiamos katastrofos.

"LIETUVIŠKŲ JĖGŲ KONSTRUKCIJA"

Mano minimas Draugo bendradarbis savo rašinyje dar prideda tokių įrodinėjimų: "Tautietis žinotų, kad atidavęs savo metinį įnašą lietuviškiems reikalams (aukos vidurkis, reikėtų tikėtis, būtų apie \$10.), jau daugiau nebebus varginamas, pagaliau ir mūsų įvairūs minėjimai iškart pataptų turiningesniais ir išvengtų kermošinio atspalvio, nes jau nebereikėtų vykdyti aukų rinkimų, be to, ir tų minėjimų jau nebereikėtų rengti dviejose vietose, nes visi sutilptų vienon salėn. Tokiu būdu jau savaime būtų einama ir prie lietuviškųjų jėgų konstrukcijos..."

Ne dėl to, kad tik kibti, bet iš širdies norėčiau pridėti dar porą pastabų. Jei \$10,00 per metus visiems lietuviškiems reikalams mūsų tautiečių būtų vargas, tai, žinoma, jau būtų daugiau negu bėda. O dėl minėjimų atskirose salėse dar jokia bėda. Negi, pvz., Chicago lietuvių galėtų sutilpti į vieną salę, ar New Yorke, ar Detroito, ar Clevelando ir daugelio kitų vietų?

Svarbiausia čia yra ta "lietuviškųjų jėgų konstrukcija", ar gal geriau sakyti rekonstrukcija, pertvarkymas, perrikiavimas ir suvienijimas. Jeigu tai pajėgsime ir norėsime (svarbiausia, norėsime) išspręsti, tai vieno reikalo ir vieno fondo idėja nebebus tokia, kurią seimuose reikia nustumti į paskutinę vietą, kad tik giliau užliudiuoti ir užmigdyti, o seimams pasibaigus spaudoje ir gyvenime vėl tęsti tą pačią giesmelę: aš geras, tu blogas; mano fondas tai tau tai laisvinti, o tavo tik Maskvai tarnauti; mano partija tai Lietuva, o tavo tik atmato, ir tt. O tai yra ne "lietuviškųjų jėgų konstrukcija", bet kvailybė, apakimas ir net nusikaltimas tiek lietuvių politikos, tiek ir jos kultūros reikalams.

NEBŪKIT KURTI! IŠSIKIRPKIT ŠĮ SKELBIMĄ

Jei Jūs pasiskubinsite, Jūs nemokamai galite gauti vertingą knygą, kuri per vieną akimirką gali pakeisti visą tolimesnį Jūsų gyvenimą. Tai gali būti Jūsų maldų atsakymas jei Jūs neprigirdite ir norėtumėt taip aiškiai girdėti abiem ausimis, kad net suprastumėt tyliausių garsus!

Jūs nustebsite pamatę šios knygos iliustracijas, rodančias Beltone, kuris sukurtas žmo-

nėms, nenorintiems nešioti girdėjimo prietaisus dėl asmeninių priežasčių.

Dėl Jūsų antros laimės Seimoje, visuomenėje, biznyje ar bažnyčioje, rašykite šiandien, kad gautumėt šią puikią knygą nemokamai, siunčiamą paprastame voke. Adresas: Dept. 2-054, Beltone Hearing Laboratory, 2900 W. 36th St., Chicago 32, Ill.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergynom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Numatoma, kad nuo šių metų liepos 1 d. dividendai bus pakelti iki 4 1/4.

MUTUAL Federal SAVINGS

and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.

Jūros mėgėjus vasaros atostogas praleisti kviečiame prie ATLANTO, ASBURY PARK, N. J.

P. ir O. LANIŲ VASARNAMYJE

Čia ažuolų apsupto vasarnamio erdviuose kambariuose, už nedidelę kainą, ramiai pailsėsite, pasimaudysite švariausiam paplūdimyje iš visu ATLANTO pakraštįje esančių.

Tik per keletą minučių pesčiam nuo vasarnamio pasiekiamas vandenynas — paplūdimys, kino teatrai, bažnyčios, krautuvės, restoranai ir kitos pramogų vietos.

Svečių patogumui galima naudotis virtuvėmis, šaldytuvais, maitintis vietoje. Maudymosi mokestis apmokamos savininkų.

Kambarius siūlome užsisakyti iš anksto:

P. Lanys arba P. Lanys
515 4th Ave., 1248 Waverly Pl.,
Asbury Park, N. J. Elizabeth, N. J.
Tel. PR 6-9783 Tel. EL 3-1169

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bel-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

Sibiro tremtinio atsiminimai (25)

A. Valasevičius

JAU IR AŠ NESIDŽIAUGIU BUVUSIU GERU DERLIUMI

Seniai pastebėjau, kad kolchozininkai, vienas kito nesisaugodami, kartais prisipila kišenės grūdų. Aš jiems daugiau tikiu, negu su sūrinkimū kalbėtojams, kurie žada sotų gyvenimą.

Naktį pripildęs džiovintą drėgnais grūdais, prisipilu į arklio tarbą kviečių ir privažiavęs juos išmetu savo darže. Nedaro sąžinės išmetinėjimų, kad vagiu. Juk mes atiduodam visą savo jėgas, poilsį, gyvenimą ir socialiai neprivalgom duonos. Bet vogimo jausmas man hiaurius ir daugiau taip negalėjau daryti.

Sniegas padengia laukus ir kolchozo nenukastas bulves. Susirinkime kolchozininkus vėl ragina atiduoti kokias tai jėgas. Kalbėtojas aiškina, kad valstybinį planą kolchozas išpildė ir dabar kolchozininkų duona guli po sniegu. Tuo pačiu pateikia projektą, kurį "vienbalsiai" priima: virš plano grūdus duoti valstybei.

Viską išvežė. Už darbdienį davė po 1 kg. pasturalų ir po 30 kapeikų pinigais. Valstybė kolchozui moka už 100 kg. po 5 rub. Už dalį pinigų nubalsavo pirkti darbo įrankių. Mes dalį išėmė avansu, kada maistino laukuose, tad nedaug priklausau gauti. O tam gaunamam grūdų kilogramui ne vien tik maistas, bet apranga, mokesčiai ir kiti gyvenimo reikmenys. Dabar ir aš nesidžiaugiu geru derliumi.

Mano ir jos tėvų džiaugsmui Marta palengva taisosi. Šaltis apkausto trobelės langus stori ledo sluoksniu. Lauke virš 40 laips. C. šalčio. Dauguma kolchozininkų tūnom prie arklidžių, kad gautume jautį malkoms parsivežti. Nieko negali kaltinti, kad negauni, nes traukiamos jėgos mažai, net vien kolchozininkų reikalingas patenkinti. Geriausi arkliai veža kolchozui iš laukų pašarus. Negaudami jaučių einam kuro parsinešti ant savo nugarų.

Šiandien pirmininkas manęs pasigailėjo. Pasikinkiau jautį ir važiuoju į mišką prie paruoštų malkų. Jos netoli, nėra nei dviejų kilometrų. Sniego primesta labai daug ir siauras, pratrūps tas keliukas veda į mišką. Jautis lėtai linguoja eidamas ir aš bėgioju paskui

roges, kad neatšalčiau kojų. Blogai, kai susitinki prieš atvažiuojantį. Tada jautis nenorėdamas įsti į gilų sniegą iš kelio, atsigula ir nors tu jį užmušk, nenori keltis. Tą patį daro, kada jam sunku važti.

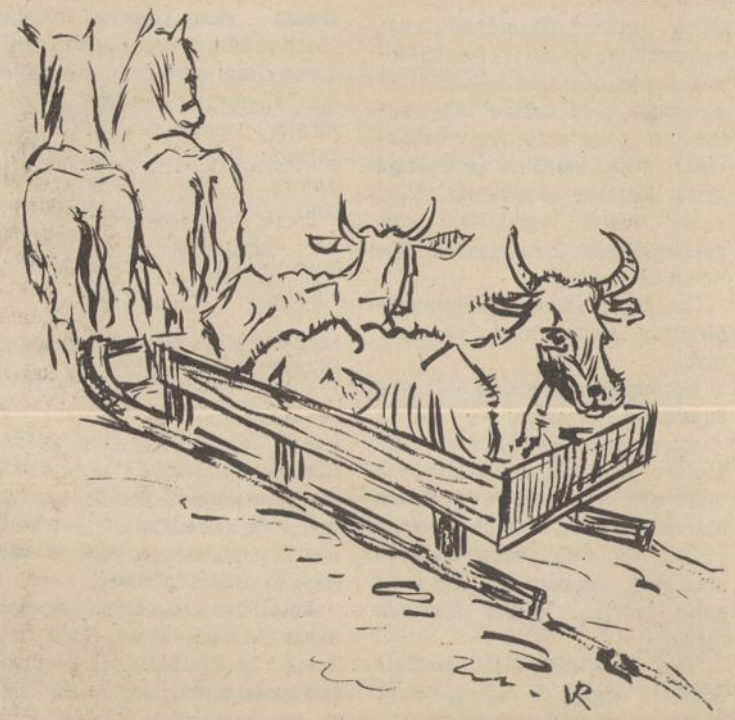
Prikraunu malkų ir išvažiuoju iš miško. Ir dideli uošvio batai neužlaiko šalčio. Žinau, kad jautis į kaimą pareis ir vienas, tad jį palikęs bėgu į kaimą susišilti.

Žiema lengviau, nes sekmadeniais nedirbam. Mane ir kitus, neturinčius šilto apavo, paskiria dirbti gyvulių priežiūroj. Išvalom ir

mas būtų nusikaltimas. Kiaules retkarčiais kur tai išveža, bet nepenėtas. Paugles šeria bendrai lauke. Silpnės vėsos paeina.

Geležinė šeria veislės kiaules. Ji prieš naujus metus verkdamas skundėsi, bet reikalus nebuvo toks rimtas. Atėję kokie tai atstovai reikalavo, kad ji turi pasirašyti, jog išaugins po 10 paršų iš kiekvienos veislės kiaulės. Taip reikalauja planas!

Kiek aš jiems aiškinu, kad tas ne nuo manęs priklauso. O jie sako, kad turiu pasirašyti ir gana. Užpykus ir pasakiau: eikit, tegul jums kuily pasirašo,

... Atvežtos karvės ramiausiai guli ant rogių. Atrodo, kad tik kaulai sukišti į karvių odas. Prakišę virves iškišiojam, Sako, didesnė pusė jau ten pastipo.

Vyt. Raulinaičio iliustracijos

remontuojam tvartus, kad būtų šiltesni. Arkliai jokio tvarto neturi, tik iš karčių užtvaras. Vietoj stogo užmesta šiaudų. Juos šaltomis naktimis išpešioja, o mes dieną vėl užmetam šiaudų.

Karvės stovi kiek tvarkingiau. Čia dažnai vaikščioja veterinorius, zootechnikas, kontrolierius ir specialus brigadierius.

Sibiro karvės nėra pieingos. Kolchozininko karvė įeigu po apsiveršavimo duoda 10 litrų pieno, tai jau laikoma rekordistė. Kolchoze daug tokių karvių, kurios duoda 4 ir po 2 litrus. Geriausios po 6-8 litrus.

Čia gyvulių nepauna kolchozas kol jie nepastimpa. Mat, pagal planą, turi būti daugiau galvų ir papiovi-

— baigė pasakoti savo skundą.

— Nebūk žiopa ir pasirašyk. Jei tiek nebus, tavęs neapkalts. Jiems laikraščiams reikia tokių žinių, — aiškina jai Juozas.

Ateinantis pavasaris išardė visus planus. Aš maniau, kad jienš šiaudai nereikalingi, nes kuldami juos degino. O dabar brigados atkasinėja laukuose po kuokštą kombaino išmėtytus šiaudus. Jei kolchozininkas parsiveš tuos šiaudus savo karvei, bus perduotas į taisy.

Nustatytos karvėms normos vos palaiko jų gyvybę. Nėra kuo šerti savų, o dabar atvežė iš gretimo kolchozo 20 karvių šėrimui. Atvežtos ramiausiai guli ant rogių. Atrodo, kad tik kaulai sukišti į karvių odas. Prakišę virves iškišiojam ir sustumiam į pastogę. Sako, didesnė pusė jau ten pastipo.

Braidžiojam po sniegus ir kertam epušiu, drebulių viršūnes pašarui. Butkus juokiasi, kai veterinorius įkišęs termometrą matuoja gyvulių temperatūrą. Tikrai, kas gali būti po ta uodega, kada nieko nėra po galva.

Pastipusiams avims ir

Šv. Antano parapija Cicerioje, III. Šiomet mini 50 metų sukaktį, nors jos bažnyčia turi tik 35 metus. Prie parapijos veikia mokykla, kurioj mokosi daugiau negu 100 lietuviukų. Mokyklos salėje dažnai pravedami įvairūs minėjimai ir vakarai.

Ed. Šulaičio nuotrauka

NAUJŲJŲ METŲ PASAKA

(7)

Vladimir Dudincev

Yra žmonių, kurie nebijo mirties, žinau tai. Yra žmonių, kurie neturi ko ginti. Aš turiu prisipažinti, kad drebėjau iš baimės. Jei būčiau pasiekęs savo tikslą, man nesunku būtų mirti. Bet dabar dar negaliu.

--Ne, aš negaliu įtikėti, -- sušnibždėjau.

--Tu turėtum atsistoti ir išeiti, -- pasakė gydytojas, pakeldamas antakius. Jis buvo pastebimai nervingas. -- Tu prieš save turi dar ištisus metus.

--Ne, aš tuo netikiu.

--Pasiitenk greičiau išnykti, -- subliuvo jis. -- Tu vagi mano laiką. Aš pats sergu. Man beliko tik pusantros metų gyventi.

Ties durimis jis dar kartą sugriebė mane už rankovės ir paskubomis pasakė:

--Tai sena liga, kuria serga dauguma gabesniųjų. Ji juos tiesiog naikina. Vidutiniai žmonės serga ją tyliai ir miršta nepastebimai.

--Ir jūs dar neatradote jokios gydymo priemonės?

--O taip! Mes kai ką atradome. Bet mes dar negalime tos priemonės teisingai pavartoti. Tik viena žinoma... -- ir jis pridūrė sekanti, man nesuprantamą sakinį: -- Kas pelėdą aiškiai pamato prieš save, tas jau pušiau išgelbėtas.

Ir jis užtrenkė duris paskui mane.

Ar aš jį tikrai užtenkamai aiškiai mačiau prieš save, galvoju vienas. Sekantį kartą į tai atkreipsiu dėmesį.

Aš girdėjau monotonišką tikslą. Laikrodžio, kurį plėšikas buvo padovanojęs mano gimimo dieną, skaičiavo sekundes. Aš išsitraukiau jį iš kišenės ir įkišau raktelį. Maždaug dvidešimtį kartų turėjau jį apsukti, iki pajutau pasipriešinimą. Laikrodžio buvo užtrauktas vieneriems metams. Aš turiu skubėti, aš neturiu daug laiko, svarsčiau sau.

Pirmą kartą savo gyvenime užsibrėžiau pasiekti visai aiškų, nustatytą tikslą.

karvėms perpiauna gerkle ir mėsą parduoda kolchozininkams. Šėrėjos, melžėjos ir kiti čia pat kepa atiduotas joms kepenis, plaučius ir širdis. Mes alkani, bet kai visą tai matom, tos mėsos nenorim valgyti.

Kitam numeryje: Nori priversti, kad savuosius šni-pinėčiau.

gėtis, negu turėti ir nieko nebetrukšti.

Bet dabar aš jau nebegirdėjau melodijos. Didmiesčio šviesos atrodė sustingstančios. Aš girdėjau tik viena: laikrodžio tikslą. Tas laikrodžio, plėšiko dovana, skaičiavo laiką, mano sekundes: ištisi metai dar prieš tave; ištisi metai; tu tik dabar gimai; tu esi jaunesnis, negu buvai; eik ten, kur tavęs laukia tavo darbas, ten rasi visą -- savo draugą ir savo meilę.

Aš pribėgau prie takso ir išsokau.

--Greit, greit į laboratoriją.

Soferis pasižiūrėjo nustebeds į neprastą keleivį. Aš liepiau taksiui palaukti ties durimis, o pats užbėgau laiptais viršun.

Šalia liepsnojančios krosnies, koridoriuje, galvą ant krūtinės nuleidusi, miegojo mūsų sargo žmona. Aš ją pribudinau.

--Greit, greit duokite man visus raštelius, kuriuos jūs ši rytą radote mano popierių krepšyje.

--Ak, Dievuli mieliausias, dabar jau pervėlu.

Ji parodė krosnį. Aš netekau žado.

--Viskas sudegė. Puikiai jie degė, tie tavo popierėliai. Pažvelk, kaip jie mane išildė. Aš net buvau užmigus.

Tik-tak, tik-tak, girdėjau laikrodį savo kišenėje. Aš atidariau savo darbo kambario duris ir nuvilkau žemyn dėžę su instrumentais, kad ją pasimėčiau į taksl. Aš norėjau namie išrengti darbovietę, ir ten dirbti naktimis. Aš turėjau galimybę baigti savo būtiną darbą, kuris dabar buvo ir manasis, ir aš dar nebuvau jo padaręs.

Kai aš su dėže pažastyje įėjau į mūsų bendrąją salę, prie televizijos aparato jau sėdėjo keltas pažįstamųjų.

--Tai jau galutinai nuspręsta šventę atidėti, -- pasakė kolega, kuris buvo man padovanojęs kalaraištį...

Jis pasukinėjo televizijos aparato mygtukus, ir ekrane pasirodė žaidžiamų mūsų futbolo didvyriai. Visų žvilgsniai susmigo į aparatą. Aš girdėjau savo laikrodžio tikslą ir galvoju: jei mūsų televizijos aparatas būtų be pertraukos įjungtas du tūkstančius metų ir tie penki žmonės kaip sustingę prieš jį sėdėtų, tai galbūt jie išliktų mūsų įpėdiniams, kaip tos lotoso sėklos faraono karste.

(Bus daugiau)

Šimtai naujų skaitytojų, pradėję skaityti Dirvą ir ja džiaugiasi. Pasiteiraukite, ar Dirvą skaito jūsų pažįstami ir kaimynai. Jei ne -- atsiųskite jų adresus. Jie Dirvą gaus dvi savaites nemokamai.

LIETUVIŠKI SORIAI, JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DEŠROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠI KUPONĄ

Prašau atsiųsti .....

Nurodykit prekę

Nurodykit adresą: .....

Name

No. Street City State

J.S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Dienos telef.: HE 1-6352

Nakties tel.: LI 1-4611

ALL SAVINGS
DEPOSITED THROUGH
July 15th

Earn
4%
Current Rate
FROM
July 1st!

Save
by
Mail...

POSTAGE PAID BOTH WAYS

ASK FOR FREE
SAVE-BY-MAIL KIT

SAVE SAFELY

ST. CLAIR SAVINGS

AT THREE
CONVENIENT LOCATIONS...

813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA

Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų pervedimas į visus kraštus

TAIP PAT IR VISOKIOS RŪŠIES APDRAUDA

Kur tik besiruošumėte kelioniai, tuoj susirūpinkite su mūsų įstaiga

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI
311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey
Telefonas: MArket 2-4867

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, J. Paplėnas, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Dainos ir šokiai grobio šventėje

Lietuvių tautai vergijos dvidešimtmetis, o okupantams grobio šventė. Ir jie švenčia organizuodami nuotakas, lyg nieko naikinancio nebūtų įvykę, o tik gyvenimas pasisukęs nauja vaga. Taip organizuoja tas grobio šventes, lyg Nepriklausomos Lietuvos niekad ir nebuvę. Lyg jie į mūsų kraštą ne nuogais durtuvais būtų įsiveržę, dešimts tūkstančių išžudę ir šimtus tūkstančių ištremę. Organizuoja, lyg lietuvių tauta to norėjusi, todėl dabar okupanto garbei šoka ir dainuoja.

Komunistinio gyvenimo nepažįstantiems, kitaip sakant jo neišgyvenusiems, dažnai atvejais net ir nesuprantama, kodėl taip vyksta. Esą, jei jau žmonės, kaip Vengrijoje, bijo ginklu sukilti, tai kodėl negali tyliai protestuoti ir tuo savo nepasitenkinimą reikšti? Kodėl jie daro tai, ką okupantas įsako? Kodėl jie šoka ir dainuoja, kada verkti reikia?

Mums, kurie komunistinių nagų esam čiupinėti, įrodinėti nereikia. Nereikia įrodinėti ir tiems amerikiečiams, kurie ar tai Korėjos karo metu ar kitais atvejais yra buvę komunistinėje nelaisvėje. Jie tada ne tik sau nebūtas kaltes prisimė, bet save ir visą šį kraštą kaltino tokomis kaltėmis, kurių jie nei sapnuose nesapnavo. Jie buvo priversti kartoti tai, ką komunistiniai tardytojai jiems sakė.

Ne kitaip dabar yra ir su visa lietuvių tauta. Ji yra priversta eiti ten, kur okupantas įsako eiti. Ji priversta šokti ir dainuoti net okupanto grobio šventėje. Ji yra taip supančiota ir komunistinių agentų persekiojama, kad ji kitaip ir negali elgtis. Krivini ir tūkstantiniai pavyzdžiai, bent kiek nukrypstant nuo okupanto leisto kelio, juos išmokė saugoti savo gyvybę. Juos išmokė gyventi galvojant ne vien apie šią dieną, bet ir tolimą tautos ateitį.

Nė vienas iš mūsų neabejoja, kad lietuvių tautos pasipriešinimas, kad ir dvidešimtmečiui praėjus, įgautų visiškai kitokias formas, jei jaustų, kad yra jėgos, kurios jų didelėms aukoms ateis į talką. Kitaip tada vyktų tos okupanto organizuojamos grobio šventės. Bet dabar, kada didieji nenori aukotis už mažųjų laisvę, kada nesusigaudomama metoduose, kaip suvaldyti šio šimtmečio didžiausios nelaimės — komunizmo siautėjimą, ką gali padaryti ramių artojų tauta, viena palikta okupanto visiškai sauvalei ir naikinimui.

Kaip lietuvių tauta gryn savo laisvę, kada antrą kartą komunistinis pavergėjas veržėsi į mūsų kraštą, mes jau turime pakankamai daug surinktos medžiagos, nors ir labai sunkiai praleistos pro geležinę uždangą. Kokias kančias pakėlė tie iš mūsų vaikai, kurie nenusilenkė okupantui, labai gerai matyti ir dabar spausdinamuose Sibiro tremtinio atsiminimuose. Ir ta jų kraujo ir kančios auka visada išliks šaukliu laisvės neišsižadėti ir jos visomis galimomis priemonėmis siekti.

Tegul dabar okupantas mūsų tautos vaikus verčia šokti ir dainuoti jų grobio šventėje. Istorijos ratas tikrai kada nors pasisuks, ir jie pamatys tikrąjį lietuvių galvą, dabar pasmaugtą ir išniekintą. B. G.

YRA ŠEIMŲ, NUOSTOLINGESNIŲ IR UŽ MIŠRIAS

Vis dar pagraudenate dėl mišrių šeimų, kaip dėl nelemų plyšių, pro kuriuos nuteka į šalį tautinis lietuvių gyvastumas. O tačiau tai nėra patys nuostoliausios plyšiai. Nauja mišri šeima yra, galbūt (o gal dar ir ne), tik vieno asmens nuostolis.

O yra "grynai lietuviškų" šeimų, iš kurių lietuvių tautiniame gyvenime naudos tėra lygiai tiek pat, kaip iš kokių nors šykščiausių škotų. Todėl turėtumėm įsidėmėti, kad labai nuostolingas plyšys mūsų visuomenėje yra jau nebejaunų ir grynai lietuviškų šeimų egoistinės apsisprendimas "gyventi sau".

Tokiose šeimose lietuviškas solidarumas, domėjimasis bendrais lietuvių reikalais jau yra miręs. Tokios šeimos gali tebevyrauti lietuvių kalba, ir vaikai jos dar gali išmokti, bet jie nebeišmoks jauti turį ką nors bendra su visais lietuvišiais. Taip iš lietuvių tarpo išnyksta lietuviškai tebe-

Nors ir gerą pusmetį dabartinių Lietuvos didžponių tarpe smailinės liežuvį, Rojus Mizara kalba dar nepakankamai mikiškai. Kur buvęs, kur nebuvęs, ima ir prasitaria dalykų, visiškai nenaudingų maskviniams imperialistams ir jų Lietuvoje laikomiems kvilingams.

Štai, atsakinėdamas į klausimą, kodėl priešiškieji Tarybų Lietuvai "veiksniai" taip niekina rusus, Mizara ėmė ir išaiškino, kad tie "veiksniai" iš tikrųjų nėra nusiteikę prieš pačius rusus, kaip prieš tautą, o yra tik prieš tuos rusus, kurie atnešė į Lietuvą vadinamąjį "tarybinę" santvarką. Tai santvarka Mizara mėgina duoti dar ir kitą vardą. Jis mėgina ją vadinti ir socialistine santvarka. Bet jis sako, kad toji santvarka "pirmiausia gimė Rusijoje". Ir čia pat (dėl nepakankamai dar nusišmailinto ir negana išmildinto liežuvio), net pajudintomis raidėmis, jis išsitaria, kad Lietuva, nebūdama Tarybų Sąjungos sudėtyje (tai yra, nebūdama palimta rusų valdžion) negalėtų būti socialistinė, tai yra, negalėtų būti rusiškai socialistinė, negalėtų turėti tokios santvarkos, kokią jau rusai užkrovė.

Čia tai tikra tiesa! Čia tai kaip tik ir yra tas, ką naujiesiems Lietuvos didžponiams — kvilingams ramiai miegoti neduodantieji "veiksniai" stengiasi visam pasauliui nuolat priminti iš tiesų šitaip "socialistinė" Lietuva niekad negalėtų būti, nes nenorėtų, nesutiktų būti, jeigu ne rusų prievarta!

Per savo neapdairumą Mizara išsitarė ir kitą tiesą sakdamas, kad lietuvių politinių grupių lyderiai "mielai broliu" jasi su tais rusais, kurie niekina Tarybų Sąjungą, ir kad "Tegu tik kuris Tarybų Sąjungos

kalbą tėvai ir jų vaikai. Kas gali bepasirūpinti, kad tokių šeimų jaunimas sueitų į ne mišrias poras? Arba, pagaliau, kuo skirsis nuo airiškos, škotiškos ar šiaip kosmopolitiškos poros tokia "grynai lietuviška" pora, kilusi iš egoistinių, tik savimi besirūpinančių, nors lietuviškai dar ir kalbančių šeimų?

Sakot, mūsų pareiga žiūrėti, kad mišrios (pusiau lietuviškos šeimos išliktų lietuviškiems reikalams gyvos. Taip pat gyvas reikalsas žiūrėti, kad grynai lietuviškos šeimos išliktų lietuviškiems reikalams gyvos. Bet kaip tą pareigą atlikti? Ką padės tas mūsų pareigingas žiūrėjimas, jei kas apsisprendžia gyventi tik sau ir jam spūtiui į tuos žiūrėjimus? Ką čia išžiūrėsi, jeigu kam žmonos, dukters ar savo gimtadieniui "atšvęsti" nieko nereikššia dvitrys šimtinės, o Lietuvos nepriklausomybės gimtadienio progą vieno dolerio gaila?

S. Kirtiklis, N.Y.

KALKINIAI KORESPONDENTAI IR KALKINĖS REDAKCIJOS

Tiesiogai buvo Dirvoje iškeltas laikraščio susintojų arba kalkinių korespondentų klausimas. Jie šaltinai iš mūsų spaudos, nes ją žlugdo. Lygiomis mestini krepšin ir visoki mūsų "veiklų" pasiliauspinimai, kurių "veikla" ir susideda tik iš pastangų išsireklamuoti kuo didesniame laikraščių skaičiuje... per tą pačią kalnę.

B. Railos iškelstas atvejis yra skirtingas. Jei jis parėmė tais pačiais rašiniais kitame kontinente einantį lietuvišką laikraštį tai nieku nenusidėjo, nes ten kiti skaitytojai.

Bet štai, kaip aptarti tokius atvejus, kai pačios redakcijos kartoja rašinius, jau anksčiau spausdintus kituose laikraščiuose?

Jei reikia iš spaudos šalimi kalkinius korespondentus, tai skaitytojas gali prikišti spaudai ir kalkines redakcijas, kurios kartoja kitur anksčiau spausdintą medžiagą. Kam skaitytoja išnaudoti?

M. B., Chicago

NAUJA RAUDONKEPURAITĖS PASAKA, kur vietoj vilko kalba Rojus Mizara (2)

V. Rastenis

veikėjas rusas pasisakys prieš tarybinę santvarką, matysite, kaip lietuviškieji veiksniai jį apsisakins ir pabučiuos!

Žinoma, kodėl gi nei! Jeigu atsiranda dorų rusų, priešingų smurtiškai imperialistiškai Kremliuje susimetusios kikos politikai, tai jie savaime yra Lietuvos priešai, taigi greičiausia mūsų draugai, Tiesa, yra daug rusų, nors ir priešingų dabartinei Rusijos valdžiai, bet vistiek nusiteikusių imperialistiškai. Mes, lietuviai, esam prieš rusus, ne kaip prieš kitataučius, bet kaip prieš imperialistus. Ir čia mums nėra skirtumo, ar jie komunistai, ar monarchistai, ar "narodnikai", ar "nacionalistai": mes prieš visus tuos rusus, kurie svajoja apie carų imperialistinės politikos tęsimą. (Mes matom užkietėjusių rusų monarchistų, šiaip jau nesutaikomų sovietinės santvarkos priešinginkų, kurie tačiau labai patenkinti ir net didžiuojasi dabartinės rusų valdžios pasiektą imperialistine ekspansija. Toki rusai mums lygiai tokie patys priešai, kaip ir Mizaros mylimieji.)

O štai Mizara — šimtanuošimtinis kolonializmo apologetas!

--Lietuva, nebūdama Tarybų Sąjungos sudėtyje, -- skelbia jisai, -- negalėtų daryti tokio milžiniško progreso ekonomikoje ir kultūroje. Ji neturėtų Kauno hidroelektrinės, neturėtų Naujosios Alkenės, neturėtų laivų statyklos, neturėtų daugelio, daugelio fabričių, kokius šiandien turi...

Argi ne visiškai tais pačiais žodžiais anglų, prancūzų, belgų, olandų, portugalų ir kadai vokiečių kolonistai kalbėjo apie savo kolonijas Afrikoj ir Azijoje? Kodėl tačiau Mizara, rodos, sveikina visus Afrikos ir Azijos tautų sąjūdžius, siekiančius nusikratyti kolonistų "nešamo" progreso ir tvarkytis savarankiai, nepriklausomai? Kodėl visų kitų nešamais progresas yra negeras, o tik rusų geras?

--Atsisotok mūnai "strategiškėsneje" pozicijoje prie geležinkelio ir stebėk: milžiniški, ilgi traukiniai, kurių vagonai kupini visokių reikalingų mašinų ir kitokių svarbių medžiagų bėga ir bėga į Lietuvai -- kartoja Mizara per aną liežuvio smailinimo pusmetį iš agitatoriaus bloknoto išmokus sakinius.

Jeigu tos agitatorių bloknotų gražbylostės būtų vertos "tikro pinigų", tai išeitų kad Lietuva jau iki debesų užversta dovanomis. Nes iš tų džiūgavimų apie dovanas atrodo, lyg iš Lietuvos traukiniai nei neišėina, o jei išėina, tai tik tušti. Ir galėtum pamanyti, kad viskas, kas į Lietuvą atvežama, išties yra dovanos.

Nežinau, gal tokiam Mizara, staiga patekusiam tarp didžponių iškelto išpauskintastatridbūnas, ir susisuko galva taip, kad jis nei nepasiteiravo, o kiek gi Lietuvai kaštuoja visos tos "dovanos". Tiesa, galbūt jam nebūtų pasakę, jei net ir būtų paklausęs. Tokių dalykų klausinėti tenai "nemandagu" (o gal tai net "ekonomiško šnipinėjimas")! Mat, tenai ("tarybinę" santvarką) apie tokių "dovanų" kainą viešai kalbėti ar rašyti yra net labiau "nepadoru", negu blevyzgoti. Tą šiek tiek žino tik prie sąskaitųbos dirbantieji. Tačiau toki, kurie kada nekada savo žinias apie tai prasitaria kokiam pašaliesiui, stato save į didelį pavojų, nes tai kolonialistinio išnaudojimo paslapčių atskleidimas, o to krentiniai kolonizatoriai kaip tik labai nepageidauja.

Argi Lietuva tikrai negalėtų turėti Kauno hidroelektrinės ir visokių kitokių įmonių, kurių "broliškąjį rusų tautai" Lietuvai tiek "pridovanojo"?

Už tokią kainą, kokią per 20 metų yra sumokėjusi rusų imperijai turtais ir žmonėmis, Lietuva galėjo nesulyginamai daugiau nusipirkti! Tai perbrangi kainą. Pati Lietuva, nepri-versta, neapipiešiama, nebūtų tokių išlaidų dariusi. Gal ji būtų

kiek mažiau pirkusi, bet nebūtų sutikusi sau tiek kraujo nuleisti. Be to, didelė dalis "didžiųjų brolių" atvežtų ir perbrangiai kaštuojančių "dovanų" Lietuvai net nereikalingos, nes jos, nors ir Lietuvos teritorijoj įtaisytos, ne Lietuvos reikalams tarnauja. Pavyzdžiui, Mizaros minimoji laivų statykla. Geras dalykas, bet ar ta statykla Lietuvai dirba? Klaipėdos uoste yra žvejybos laivynas. Palyginti, didelis. Lietuva niekad tokio neturėjusi, ir, galbūt, ligi šiol dar nebūtų turėjusi. Bet ar jis Lietuvos? Tas laivynas daug žuvų pagauna (net iš Kanados ar Afrikos pakrantėjų), bet kas tas žuvis mato, jeigu net Nėringos vasarvietėse vasarotojai per visas atostogas negauna nei šviežios nei konservuotos žuvies paragauti? Gal tas laivynas atidengia lietuviams jaunuliams kelią į jūreivystę? Šiek tiek. Bet lietuviai jūreiviai skęsta rusų jūreivių masėje. Jie lyg būtų į svetimą šalį emigravę. Radio programa siunčiama "Lietuvos" žvejams atviroje jūroje vyksta daugiausia rusų kalba... Prekybiniai laivai Klaipėdoje iš viso ne Lietuvos, ką bekalbėti apie povandeninius... Tai kam tarnauja ta statykla (kurioje irgi dirba daugiausia rusai)?

MIZARA KARTOJA PAČIĄ KVALIAUSIĄ PROPAGITO KLAIDĄ

Kompartijos propagitas, pajutęs, kad per daug akliplėšiškas Lietuvos sostinės surusėjimas blogai atsiliepia ir stiprina lietuvių nepasitenkinimą bei anti-rusiškas nuotaikas, griebėsi kaip nors tą padėti teisinti.

Teisinimas yra toks pats, kaip dabar Mizara dėsto, kaip kai kurie prisitaikėliai iš Lietuvos laiškuose rašo, kaip prieš kelėtą jau metų New Yorkan atvykęs profesorius Matulis dėstė, kaip yra visuose agitatorių bloknotuose parašyta. Būtent: "Tuoj po karo Vilnius buvo beveik tuščias. Valdžia prašė, ragino lietuvius vykti į Vilnių dirbti ir gyventi. O ką daugelis lietuvių darė? Jie ėjo į miškus, jie žudė tuos, kurie ruošėsi apsigyventi Vilniuje! Jie paklausė "Amerikos balso" ir patapo banditais, mūsų brolių ir sesučių žudytojai. Na, o nuo karo nukentėję lenkiški, rusiški arba baltarusiški kaimai, -- daugelis jų, -- paliko viską ir skubėjo į Vilnių apsigyventi..."

Mizara sako, kad jam visą tą "maldele" pabėrusi "smarki dūklė" Marcinonių apylinkėje. Ir jis žavisi jos žodžių teisingumu. Taip, jeigu tai iš tiesų buvo dūklė, tai ji tuos žodžius buvo tikrai teisingai išmokusi iš agitatorių bloknoto arba kurio

nors kito partijos leidžiamo laikraščio. Tik nei ta dūklė, nei Mizara nesugebėjo pastebėti klaidos, kuri tikrai yra pati kvaliausia klaida iš visų komunistinės propagandos klaidų.

Šiaip jau kompartija stengiasi bent riksmu įkalti "tiesą", kad "išskyrus saujelę išgamų, pasi-slepusių nuo laudies rūstybės", visa Lietuva išskėstomis rankomis sutiko grįžtančią sovietinę kariuomenę ir sovietinę valdžią. O štai čia, -- pasižiūrėkite koks vaizdas! Vilniaus miestas beveik tuščias. "Išskėstomis rankomis sutiktoji ir mylimoji" valdžia prašo, ragina lietuvius vykti į Vilnių ir dirbti. Niekas nelina. Kodėl? Ar tai iš meilės tai valdžiai? O eina kur? Į miškus! Ir tai ne vien slėptis nuo "mylimos valdžios", bet kariauti ginklu prieš tą valdžią ir prieš jos pataikūnus!

Tai kur gi ta "laudies meilė" valdžiai? Kur tas lietuvių noras gyventi "Stalino saulės šviesoje ir šilumoje"?

Susipainiojęs propagitas bando teisinti taip pasiūgusius lietuvius: jie, girdi, taip padarė "Amerikos balso" paklause!

Čia jau yra sovietininkams pats nelaimingiausias "liežuvių paslydimas". Amerikos Balsas, kaip tai čia visiems gerai žinoma (ir Mizara galėjo tą žinoti), į Lietuvą pradėjo kalbėti tik 1951 metų vasario 16 dieną. O tas "kvietimas" eiti ir gyventi Vilniuje jau buvo 1944 metų rudenį, kai į Lietuvą iš viso joks balsas iš užsienio negalėjo patekti. Kai į Lietuvą nukreiptų balsų iš užsienio atsirado ir kai bent vienas kitas tokiam balsui gal pasisekė pasiekti kieno nors ausį Lietuvoje, ginkluotoji kova prieš kolonistų armiją jau maždaug baigėsi, deja, lietuvių pralaimėjimu. O sukėlė tą kovą ir pasipriešinimą ne kas kita, kaip visų pirma, 1941 metų birželio 14-sios nakties prisiminimas. Stiprino pasipriešinimą rusų čekistais apsistačiusi "mylimoji valdžia"; jos bijodami lietuviai nedrįso eiti į Vilnių, nes tame "kvietime" jie visiškai pagrįstai matė tik spąstus. Žinoma, daugumą lietuvių -- turiečių būtytį grįžti ar nuvykti į Vilnių ir tenai gyventi bei dirbti -- rusai čekistai ir prisilakėliai jų talkininkai vistiek pasiekė, kad ir kituose miestuose, kaimuose ar net miškuose, ir vistiek juos sunaikino. Bet tai jiems pavyko sunkiau ir vėliau, negu būtų pavykę, jeigu tie būtų valkiškai paklausę vylingų kvietimų. Koks propagandos bankrotas, jeigu Lietuvos žmonių pasipriešinimo nebėra kuo kitu paaiškinti, kaip tik septynetu metų vėliau ("po visam") atsiradusiu Amerikos Balsu! Prastai Mizara pasitaravo propagitui, kartodamas jo tokią nelaimingą klaidą vietoj nurodęs, kad tai klaida, kad tas Amerikos Balsas čia visiškai "netelpa į rėmus". (Bus daugiau)

Bostono lietuvių legijono posto vadovybė lankėsi pas miesto burmistą John F. Collins, kviesdama atsilankyti į Dariaus ir Girėno minėjimą, kuris ruošiamas šį sekmadienį, liepos 17 d. Romuvos parke, Brocktone. Minėjime meninę programą išpildys J. Gaidelio vadovaujamas mišrus choras, bus renkama gražuolė ir įvyks vaišės. Nuotrukoje Stepono Dariaus Posto vadovybės nariai su burmistru, Sėdi Paula Kervitienė, posto moterų pirminkė, Bostono burmistras John F. Collins, Užpakaly stovi posto kom. Edmundas L. Kervitis ir Juozas C. Lubinas.

20 metų tos srities praktika

VOKIŠKŲ RADIO APARATŲ TAISYMAS

TELEFUNKEN

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

Authorized Factory Service

SCHWAB RADIO & T.V.

SALES AND SERVICE

PAPIGINTA KAINA PARUODA TELEVIZIJOS

IR TELEFUNKEN RADIO APARATUS.

11615 Detroit Ave.

LA 1-4669

CLEVELAND 2, OHIO

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Inž. K. Kalėda su ponia, į JAV atvykę iš Kolumbijos, lankėsi Clevelande pas savo artimuosius, apžiūrėjo Dirvą, atnaujino prenumeratą ir ją užsakė broliui.

• Likvidavus American Lithuanian War Activity Committee, buvęs pinigų likutis — \$343.63 buvo paskirstytas: \$100 BALFui, \$100 N. Murauskaitei, po \$50 Šv. Jurgio ir Naujosios parapijos bažnyčioms, \$35 Vasario 16 Gimnazijai ir \$8.63 įvairioms išlaidoms padengti.

Šv. Jurgio parapijos Clevelande klebonas kun. Bartis (kairėje) palinkėjo budžiams "gero vėjo" pradedant buriavimo sezoną. Jachtų "Palanga" išsirikiavusi įgula: Langė, Dailidė, Langė, Vencius, Valiukas, Kedys, Šarkauskas, Gatautis, Balasevičius.

• Clevelando skautų veikloje žinomų rėmėjų Onos ir Kęstučio Žygų sūnus Paulius K. Žygas, šiais metais gerai baigęs Cathedral Latin gimnaziją, išlaikė konkursinius egzaminus ir gavo Harvard College (prie Harvard universiteto) keturiems metams stipendiją architektūrai studijuoti.

Harvardo College skirstant stipendijas buvo ypatingai žiūrima į kandidato veiklą jaunimo tarpe ir jo užsiėmimą už mokyklos ribų.

Paulius K. Žygas gimė Kaune 1942 m. birželio 29 d. Į JAV atvyko kartu su tėvais 1949 m. pradžioje. Tų pat metų liepos 23 d. įstojo į besikuriančią Vytauto Didžiojo skautų draugovę. Čia davęs jaun. skauto ir, vėliau, skauto įžodį,

įsijungė į aktyvų skautų darbą ir eilę metų ėjo paskiltininkio ir skiltininko pareigas. Dabar yra DLK Kęstučio draugovėje vilkiukų vadovu. Vėliau įsijungė į tautinių šokių grupę Grandinėle ir buvo aktyviu jo dalyviu. Be to, lankydamas gimnaziją, vakarais dirbo Clevelando bibliotekoje. Ten pat dirba ir šių atostogų metu.

• ALT Clevelando skyriaus valdybos posėdis įvyko birželio 28 d. Leknickų bute. Tartasi ateities veiklos reikalais. Pranešta, kad Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimas Clevelande rengiamas liepos 17-24 d. Clevelande jau keli metai veikia sudarytas Pavergtųjų Tautų Koordinacinis Komitetas, į kurį įeina 11 tautybių. To komiteto pirmininku yra vengrų atst. generolas Kovach. Iš lietuvių įeina J. Daugėla, V. Januškis ir Al. Augustinavičienė. Kalbamas komitetas yra posėdžiavęs ir rengia minėjimo programą, kuri greitai bus paskelbta visuomenei.

Clevelando viešojoje miesto bibliotekoje yra įrengta tautybių liaudies meno parodėlė. ALTo valdybos pastangomis eksponatai su-

rinkti iš Clevelando lietuvių visuomenės aukų keliu. Iki šiol tarp Bibliotekos administratoriaus ir ALTo sk. valdybos ryšius palaikė Al. Augustinavičienė. Ir ateityje ji palaikys, o eksponatų papildymu rūpinsis vicepirmininkas L. Leknickas.

Numatyta surengti tradicinę ALTo Clevelando sk. gegužinę rugpiučio mėn. antrojo pusę. O vėliau surengti vakarą.

Parengimais rūpintis sudaryta komisija iš vald. narių: L. Leknicko, P. Gruodžio ir K. Ziedonio.

• Magdalena Valaikiene, buvusi clevelandietė, katalikiškų organizacijų veikėja (RKSA 242 kuopos narė, Aušros Vartų Dr-jos narė, priklausiusi Lithuanian Women Club), gyvenanti St. Petersburg, Florida, kelias savaites viešėjo pas dukrą ir du sūnus Clevelande. Ta proga ji aplankė eilę savo draugų, kurios jai surengė priėmimą. Lithuanian Women Club buvo pasikvietęs ją į specialų posėdį su vaizėmis.

Parengimų kalendorius

* LIEPOS 31 D. BALFo gegužinė Neurų tlyje.

* RUGPIUČIO 14 D. Lietuvių Piliiečių Klubu narių gegužinė Shlapnick Grove parke prie Solon, Ohio.

* RUGSĖJO 10 D. Pilėnų Tunto skautams paremti pobūvis. Rengia Tėvų Komitetas.

* RUGSĖJO 24 D. Dirvos 45 metų sukaiktis spaudos balius Slovenian Auditorium.

* SPALIO 2 D. Neringos skautų tunto dešimtmečio iškilminga sueiga-vakaras.

* SPALIO 15 D. SLA 136 kuopos rengiamas Čiurliono Ansamblio pramoginio okteto koncertas.

AKRONE

* LIEPOS 24 D. Roma Park Amerikos Lietuvių Piliiečių klubo gegužinė.

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAI,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraitis į atstovę

PAULINA

MOZURAITIS-BENNETT

HI 2-4450

642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

PARAMA -- TORONTO LIETUVIŲ MILIJONIERIUS

Birželio mėnesį Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvo Parama aktyvai pasiekė ir viršijo vieną milijoną dolerių. Šis skaičius jaunai kooperatinei kredito įstaigai yra labai reikšmingas, nes tai rodo, kad ši lietuviška kredito įstaiga yra pastatyta ant teisingų ekonominių pagrindų ir, palyginti trumpu laiku, vos per septynius metus, davė geresnius rezultatus, negu daugelis Toronto lietuvių tikėjosi.

Šia proga pravartu peržvelgti, nors bendrais bruožais Paramos nueitą kelią ir finansinį stovį.

Tenka pripažinti, kad Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvas Parama ir Toronto Lietuvių Namai yra dvi lietuviškos ekonominės organizacijos, kurios, sakyčiau, lyg brolis ir sesuo, surišti giminystės ryšiais. Jie gimė beveik tuo pačiu laiku, vienodomis aplinkybėmis, vienas antrą ekonomiškai paremdami, vienas antram padėdami.

Lietuvių namams pirkti Ontario provincijos valdžioje 1952 m. buvo inkorporuota Lithuanian Community Association in Toronto, prie kurios vėliau buvo įregistruota PARAMA (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED. Kadangi narių priklausomybė kiekvienoje kredito įmonėje ribojama įstatymais, čia ir buvo pasirinkta plačiausia bazė, į kurią galėtų sutipti visi Toronto lietuviai.

Paramos steigimo mintis jau buvo diskutuojama tik pradėjus organizuoti Toronto Lietuvių Namų Fondą. Tačiau, neturėjimas savos lietuviškos pastogės, vertė tą reikalą atidėti. Bet tik įsigijus Lietuvių Namus, už poros mėnesių, t. y. 1952 m. spalio 7 d. iniciatorių sukvieci ten pat susirinko dvidešimts Toronto lietuvių pasirašyti prašymą, kad Parama būtų įregistruota valdžios įstaiga.

1953 m. vasario 20 d. Parama buvo įregistruota valdžios įstaiga, gautas leidimas ir patvirtintas statutas. Nuo to momento Parama formaliai pradėjo darbą.

Pradžioje operacijos buvo tik vakarais, vieną kartą savaitėje, vėliau du ir tris, kol, padidėjus operacijoms, buvo pasamdytas nuolatinis tarnautojas ir padidintas darbo valandų skaičius į penkias dienas savaitėje.

Pradžioje Parama prisiglaudė Lietuvių Namų raštinėje kaip kampininkė, be savo stalo, be spintų, be atskiro kambario. Lietuvių Namai jai visokeriopai rėmė ir nereikalavo nuomos už naudojimąsi patalpomis.

Tačiau, Parama nors ir būdama jaunesnė, greitai stojosi ant savo kojų. Už poros metų Parama ėmėsi finansuoti Lietuvių Namus. Nupirko hipotekinę Lietuvių Namų skolą, kuri dar ir šiandien tebemokama.

Pradėjusi savo operacijas su vos keliadesimts narių ir keleriais šimtais dolerių, Parama per tą trumpą laiką išaugo į gausią kooperatininkų šeimą, su apie 1400 narių — šerinkinų. Parama tapo Toronto lietuvių banku.

Paramos kapitalą sudaro narių sutaupos indelių ir šėrų sąskaitose, rezervo fondas, kuris sudaromas iš kasmet skiriamų į tą fondą nemažiau kaip 20% metinio pelno, kiti specialūs fondai ir įstojamieji mokesčiai, kurie yra vos simboliniai — 25% asmeniui.

Pagal š. m. gegužės 31 d. balansą sąskaitose buvo: šėrų — \$267,951.63; depositų — \$640,392.88; rezervo fonde — \$22,522.27.

Paramos nariai, laikydami pinigų indelių sąskaitose, gali atlikti visus mokėjimus čekiais, kaip ir kiekvienam kitame banke, mokėdami mažiau už patarnavimą. Už laikomus pinigus sąskaitose Parama moka — 4% už indelius, 5% už šėrus, ko nė vienas kitas bankas nemoka. Visi Paramos nariai turi nemokamą gyvybės draudimą už sutaupas laikomas Paramoje iki \$2000, pagal atitinkamas amžiaus grupės iki 70 m. amžiaus, ko jokia kita kredito įstaiga taip pat neduoda.

Asmeninės paskolos nariams duodamos iki \$3000 išsimokėjimui per trejus metus. Hipotekinės paskolos duodamos iki \$10,-

Reikalingas kambarys vienam vyrui su teise naudotis virtuve. Šaukti nuo 6 val. MU 1-6509. (79)

A. KIRŠONIS

000 neviršijant 60% turto vertės. Paskolų sąskaitose š. m. gegužės mėn. 31 d. buvo — asmeninių paskolų — \$627,527.32, hipotekos paskolų — \$218,373.99, kitos investacijos — \$57,811.32.

Palūkanos už asmenines paskolas yra 8%, už hipotekines paskolas 7%. Palūkanos skaičiuojamos tik už faktinę naudotą kreditu laiką. Paskola gali būti gražinama bet kuriuo laiku terminui nesuėjus. Asmenines paskolas duodant reikalaujama dviejų žirantų. Paskolos gavėjas ir žirantai visi neša atsakomybę solidarai. Jei paskolos gavėjas dėl bet kokių priežasčių paskolos nemoka, ji gali būti iškoma iš bet kurio žiranto ar paskolos gavėjo Paramos pasirinkimu. Tačiau, paskolos gavėjui mirus, paskola iš žirantų neieškoma, nes visos Paramos paskolos yra apdraustos. Tokiu atveju paskolą Paramai sumoka draudimo įstaiga.

Visi Paramos aktyvai 100% apdrausti nuo visų galimų nuostolių — vagystės, apiplėšimo, išieškojimo, gaisro ir t.t.

Paramos operacijos yra kontroliuojamos valdžios įstaigų, šiuo atveju Department of Insurance Credit Unions Branch, kur ir pristatomi visi metiniai balansai.

Nuo pat įsisteigimo iki š. m. gegužės 31 d. Paramos kasos apyvarta buvo:

Kasos pajamos — \$7,761,834.15
Kasos išlaidos — 7,688,877.57

Žymesnės kasos apyvartos pozicijos buvo:

Gauta šėrų s-ton — \$ 540,850.82

Gauta depositų s-ton — \$5,113,161.25

Gauta paskolų s-ton — \$1,543,785.65

Gauta hip. paskolų s-ton — \$58,863.25

Išmokėta šėrų s-ton — \$272,899.19

Išmokėta dep. s-ton — \$4,472,768.37

Išmokėta asm. paskolų — \$2,171,588.97

Išmokėta hip. paskolų — \$277,237.24

Per pirmuosius septynerius metus Parama yra davusi \$59,486.14 pelno. Iš šios sumos išmokėta šerinkinams dividendu

\$28,963.43, išmokėta roboto paskolų gavėjams \$2479.92 ir išmokėta pašalpos lietuvių kultūrinėms organizacijoms \$4830.00.

Paramos valdomuosius organus 1960 m. sudaro:

Valdyba — pirmininkas J. Strazdas, vicepirmininkas V. Meilus, išdininkas A. Kiršonis, sekretorius J. Matulionis, narys ir kartu reikalų vedėjas P. Šernas. Kredito komitetas — pirmininkas F. Senkus, nariai S. Banelis ir Al. Kuolas. Priežiūros komitetas — pirmininkas Aug. Kuolas, nariai K. Dalinda ir L. Adomavičius.

Parama šiuo metu turi du nuolatinius tarnautojus — P. Šerną ir A. Statulevičių.

Yra didelio pagrindo tikėti, kad Paramos antras milijonas išaugs žymiai greičiau.

PAIEŠKOMI

Domicijonaitė - Burbienė, Vilė, ir vyras Burba, Aleksandras, gyvena Brazilijoje.

Dyglis, Pranas, Prano sūnus iš Kvedarnos, gyvena Cleveland, Ohio

Guobys, Klemensas, Silvestro sūnus, iš Purvėnų km., Molėtų val., Utenos apsk.

Gydra, Pranciškus, Ignaco sūnus, iš Pagudonės-Užmarškios km., Nevarėnų val., Telšių apsk.

Jarackas, Juozas, Juozo sūnus Karsokas, Jokūbas, Jokūbo sūnus, gimęs 1908 m., Pabalių km., Šiaulių val.

Norkūnas, Petras, Antano sūnus

Rimšaitė-Jurkevičienė, Ksavero duktė, gyvenusi Anglijoje

Runkauskas (Rankow), Aleksandras ir Justina, iš Pakalniškių km., Kruopių val., Šiaulių apsk., gyvenę Enfield, N. C.

Sabalaiuskaitė - Adamavičienė Elena, vyras Adamavičius, Petras, ir sūnus Vaclovas, gyvena Port Henry, N.Y.

Sakalaukas, Raimundas, gim. Onuškėje, Trakų apsk.

Sketraitė-Varnavičienė, Julija, iš Purvių II kaimo, Šiaulių apsk.

Turčinskis, Izidorius, Juozo sūnus, Turčinskienė, Agota, ir Turčinskaitės, Barbora ir Zofija, iš Šiaulių m., gyvena Brazilijoje

Vaičiukevičius, Jonas, iš Kareivonių km., Žiežmarių val. Valaitis, Jonas, gim. Kazlų Rūdoje, buvęs Vokietijoje ir Belgijoje

Valteris ar Volteris, Juozas, Stasio sūnus, gim. 1927 m. vasario 11 d., Kaune-Naujojoje Marvelėje, 1945 m. gyvenęs Vokietijoje, anglų zonoje

Vičiūns, Stasys, Leono sūnus, iš Notėnų km., Kretingos apsk. Žilinskaitė-Žilinskienė, Ona, iš Ivantiškių km., Raudenio val., Marijampolės apsk., Amerikoje iškėlė už Mykolo Žilinsko.

Ieškomieji arba žinantieji apie juos maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street New York 24, N.Y.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Šimtai naujų skaitytojų, pradėję skaityti Dirvą ir ją džiaugiasi. Pasiteiraukite, ar Dirvą skaityti jūsupažįstami ir kaimynai. Jei neatsiųskit jų adresus. Jie Dirvą gaus dvi savaites nemokamai.

Naujiems skaitytojams prenumerata metams tik 8 doleriai

KERELIS BROS.

CONSTRUCTION CO.

STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINIUS, MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.

ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŲSŲ PAGEIDAVIMĄ.

REpublic 7-8949
6350 S. ALBANY AVE.
CHICAGO, ILL.

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio

Ofiso telef.: MAin 1-1773

Rezidencija: OL 7-2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudose-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morkio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS ir SVETAINĖ

Lietuvių Svetainėje renkite lietuviškus parengimus, o poilsį praleiskite tarp savųjų Klube.

— Cleveland —

6835 Superior Avenue EX 1-1143

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

KAS IR KUR?

• Maironio Lietuvių Gimnaziją, buvusią Vokietijoje, Braunschweige, lankiusieji, o taip pat mokytojai, rugsėjo 4 d. kviečiami susirinkti į Chicago. Ta gimnazija veikė 5 metus ir jos veikla užsibaigė prieš 10 metų. Susirinkimas įvyks Dariaus ir Girėno salėje: 4416-20 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Numatyta pamaldos, iškilmingas posėdis ir vaisės. Susirinkimo reikalu kreipitis: Regina Vaitkevičius — 2113 So. 49 Ct., Cicero 50, Illinois.

• J. Daunorienė, iš Chicago, Dr. A. Grigonis, iš Chicago, M. Manomaitis iš Bostono ir E. Jurkevičienė, iš Toronto, mokėdami prenumeratą atsiuntę po \$5.00 aukų.

• Iš Australijos į JAV išvyksta Jonas Kizlaitis ir numato apsigyventi Chicagoje.

• Šių metų ateitininkų trikampio suvažiavimas įvyks liepos 16-17 d., Dainavoje, prie Manchester, Mich. Į šį tradicinį Cleveland, Chicago ir Detroit studentų ateitininkų susibūrimą yra kviečiami visi ateitininkai bei jų bičiuliai.

WATERBURY

Šiais mokslo metais baigė aukštąjį mokslą še waterburiečiai: V. Kiaunytė, Ar. Vaišnys, I. Pesytė, R. Srugys, J. Taraškevičiūtė, R. Marūnas, J. Varneckaitė ir Varneckas. Kita tiek jau yra anksčiau baigę ir dirba savo specialybėse. Be šių dar gausus būrys studijuoja.

Dalis iš baigusių dar toliau studijuos ir sieks master laipsnio. Visi priklauso įvairioms lietuviškoms akademiniams organizacijoms, bet tik dalis aktyviai veikia. Džiugu, kad Waterburio jaunimas nesnaudžia. Pagirtinos jo pastangos ir linkėtina sėkmės.

BROOKLYN

Dariaus ir Girėno minėjimas

Iškilmės įvyks šeštadienį, liepos 16 d., 3 val. po pietų Lituanicos aikštėje, Brooklyn, N. Y.

Vaisės prasidės 5 val. Liet. Piliiečių Klube. Įžanga - auka \$2.00 asmeniui. Prie paminklo kalbės Jonas Šaltis ir kiti visuomenininkai.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Argentinios lietuvės K. Runimas, tur būt, pasaulyje yra vienintelis lietuvis pramonininkas, gaminas gitaras. Ir, reikia pripažinti, kad tos jo gitaros Argentinoje laikomos geriausiomis. Nuotraukoje K. Runimas muzikos instrumentų parodoje Buenos Aires prie savo gitarų.

NAUJAM LB BIULETENIUI PASIRODŽIUS

Štai jau 24 numeris, birželio mėnesio.

Malonu, tikrai malonu, kad šis leidinys vis drąsiau žengia pirmyn: egzempliorių skaičiumi auga, turiu įvairėja ir įtikinamai bendruomenę propaguoja. Aštuonetas, kad ir nedidelių teksto puslapių, dominančių ne vien tik veikėją, bet ir kiekvieną lietuvių savo orumu, be nuobodžiai sauso oficialumo, užtat pakankamu gyvumu ir net su trimis būdingomis nuotraukomis, veikia skaitytoją įtaigiai.

Žvilgtelėję į esmę, randame plintančią veiklą įvairiose srityse:

1) visiems skiepytinoms mintys apie tautinį bendruomenės visuotinumą bei stiprūs argumentai už skubesnį tiek organizacijų, tiek paskirų asmenų įsijungimą į žygi bendruojų idėjinį keliu — kartojami ir bus kantriai kartojami, kol nugalės stingstančius pašaliečių protus ar šalančias jų širdis;

2) primenama apie LB įstatų pakeitimą ir papildymą, tikrai aktualų ir siekiantį "tikslingumo, aiškumo ir paprastumo";

3) pareiškama CV pažūra į bendradarbiavimą su komunistais — sveikintina, kaip svarbi ir iš esmės naujinga šiuo momentu;

4) PLB Valdybos skelbiamas dramos veikalo konkursas, JAV ir Kanados lietuvių II-sios tautinių šokių šventės rengiamieji darbai, ilgai laukiamos programos bei vadovėliai liuanistinėms mokykloms — visa tai degte dega ir išmaningai vykdoma;

5) gaila, kad dar ne visose apygardose ir apylinkėse išlygintas tautinio solidarumo įnašų bei aukų tvarkymas, o tatau, be abejonės, sunkina CV darbus;

6) džiugina Chicago apygardos valdybos ir jos talkininkų didelis darbas, įrengus Lietuvos paviljoną Chicago tarptautinėje prekybos ir pramonės parodoje, taip pat džiugina keleto naujų apylinkių bei seniūnijų steigimas ir t.t.

Be to, lyg sektinų pavyzdžių užuomina. Įdėta Clevelando, Ohio, I-os apylinkės ir Detroito, Mich., apylinkės platesnės apimties pranešimai.

Jeigu toksai biuletenis yra vertintinas, kaip didžiulis akstinas ir įkvėpėjas kilniems žygiams įvairiose plotmėse, tai dar būtinai pabrėžtina viena reta ypatybė — kalbos taisyklingumas ir korektūros kruopštumas.

Vladas Braziulis

REDA LENDRAITYTĖ, birželio 19 d. baigė Northeastern Universitetą, gaudama B. S. laipsnį biologijoje. Gimusi Lietuvoje 1937 m. rugsėjo 3 d., dar jaunutė būdama apleido savo tėviškę pasitraukdama su tėvais į sesutę Ireną į Vokietiją. Vėliau iš-emigravusi į Ameriką apsislojo Bostone ir 1951-jų metų rudenį pradėjo lankyti Girl's High aukštesniąją mokyklą, kurią 1955 metais baigė su pagyrimais. Šalia mokyklos suolo, Reda neatsiliko ir nuo lietuviškos veiklos aktyviai dirbdama su skautėmis, skautėmis akademikėmis bei priklausydama L.S.S. Bostono skyriui. Naudodamosi Northeastern Universiteto ir industrijos pasikeitimo planu, mūsų graduantė apie 20 mėnesių išdirbo Bostono miesto ligoninės "R and H" laboratorijoje kraujo tyrimo šakoje. Jaunosios biologės tyrimo rezultatai jau pasirodė spaudoje "Clinical Research" ir "Biology and Chemistry".

R.B.

BOSTONO LIETUVIŲ ŽINIOS

NAUJAS AERONAUTIKOS INŽINIERIUS

Birželio 20 d. Bostono Universitetas suteikė Vitaliui J. Lembertui "B. S. in Aeronautical Engineering (Design)" laipsnį. Tai dar vienas lietuvis, kuris tvirtai pasiruošė gyvenimui.

V. J. Lembertas

Jaunasis inžinierius baigė Boston Technical High gimnaziją 1952 metų pavasarį, o rudenį įstojo į Tufts kolegiją. Iš ten po metų buvo pašauktas karo tarnybon 24-iesiems mėnesiams, iš kurių 18 praleido Vokietijoje. Sugrįžęs atgal pas tėvelius į Bostoną, dirbo Pneumatic Scale Corp. Ltd. inžinerijos skyriuje kaip braižytojas, bet 1957 metais jis vėl pasirinko mokyklos suolą, pradėdamas studijas Bostono universiteto Industrial Technology kolegijoje.

Ir vėl naujas gyvenimo laiptas. Sekančių metų rudenį Vitalis sukuria gražią lietuvišką šeimą, veddamas Cambridge biznierių p. Daukantų dukrelę Danutę. Nors ji ir Amerikoje gimusi, bet kalba puikiai lietuviškai. Sunku pasakyti, kad ji trečios kartos lietuvaite.

Inž. Lembertas nuo pat atvykimo Amerikon aktyviai reiškėsi lietuvių jaunimo veikloje: tris metus šoko Bostono tautinių šokių grupėje, dainavo Lietuvių Vyrų ir Sv. Petro choruose, priklausė L. S. S. Bostono skyriui. Be to buvo aktyvus ir profesinės organizacijos — "American Rocket Society" ir "Institute of Aeronautical Sciences".

Pasirinkęs darbą arčiau Bostono, Pratt and Whitney Aircraft kompanijoje, inž. Lembertas su žmona persikėlė gyventi prie Hartfordo (8 Merrill Ave., Belmont, Conn.). Sėkmės jaunam inžinieriui profesijos kelyje.

Bostono Lietuvių Kultūros Klubas išsirinko naują valdybą sekantiems metams, į kurią įeina: dr. J. Gimbutas, K. Nenortas, E. Vizgirdienė, T. Stankūnaitė ir A. Puskepalaitis.

Šiais metais Stepono Dariaus Posto 317 legijonierių gegužinė įvyks liepos 17 d. Romuvos parke.

Boostono Žalgirio tunto vyrų komanda, nugalėjusi Worcesterį ir New Yorką, penktoje Atlanto rajono skautų sporto šventėje tapo rajono tinklinio meisteriu. Už Bostoną žaidė A. Adomkaitis, R. Vizgirda, V. Mokus, E. Budginas, R. Kalvaitis ir R. Žičkus.

Ramūnas Kalvaitis, prieš metus atvykęs į Bostoną iš Australijos ir įstojęs į Senųjų Lapinų sk. vyčių būrelį, penktoje Atlanto rajono skautų sporto šventėje laimėjo dvi aukso taures paimdamas pirmas vietas vyrų 100 metrų ir vyrų 200 metrų bėgime. Pasibaigus atostogoms, Ramūnas studijas tęs elektronikos šakoje, Northeastern universitete.

Rom. B.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

JONINĖS VASARIO 16 GIMNAZIJIOJE

Joninės Vasario 16 gimnazijoje žiemet buvo kitokios negu paprastai. Seniau visą programą ir lauką suruošdavo skautai, gi dabar prisidėjo visa bendruomenė. Buvo švenčiama pagal senovės Lietuvos tradicijas.

Rūmų salėje, susirinkus svečiams ir mokiniams, programą atidarė mokyt. S. Antanaitis pakviesdamas dail. mok. A. Krivicką laikyti paskaitą apie Jonines senovinėje Lietuvoje. Pasibaigus paskaitai šventės organizatorius mokyt. A. Krivickas šventės ceremonijų vedėju paskyrė R. Čepulevičių, IX kl. mok., šventės tėvu mokyt. A. Antanaitį. Suminėtieji buvo apvainikuoti ažuolų lapų vainikais.

Pasibaigus programai pilies salėje, visi dalyviai buvo pakviesti nueiti prie laužo. Ugnį uždegė šventės tėvas mokyt. S. Antanaitis. Kiti trys laužai buvo su fakelais įžiebtai mokinių. Taip prasidėjo Joninių programa lauke.

Susidarė didelis ratas apie visus laužus. Keletas jaunuolių su fakelais rankose pradėjo bėgdami šokinėti per ugnis. Po jų galėjo visi kas tik norėjo perskoti degančius lauželius. Buvo gražu stebėti, kaip jaunimas ir senimas, energingai bėgdami aplink didelį ratą, šokinėjo per ugnis.

Pasibaigus ugnies šokiui mokiniai pradėjo dainuoti gražias dainas, pritaikintas Joninių vakarui. Paskui bendras ratas suskilo į tris mažesnius ratelius apie atskiras ugnis. Tuojaus suskambėjo gražios lietuviškos dainos. Jaunimas linksmai kryžstavo ir žaidė, senimas taipogi neatsiliko. Buvo gražu žiūrėti ratu besisukančių žmonių.

Pasibaigus linksmyboms jaunimas nuėjo savo laimės "burti". Merginos metė vainikus ant eglės ir, jei užmestas vainikas nenukrito, tai reiškė, kad ji dar šiais metais turės ištėkėti. "Pasibūre" ateitį, mokiniai nuėjo prie vandens leisti degančių vainikų. Kieno vainikai susiporavo, tai reiškė, kad jie dar šiais metais turės apsivesti.

Atsidžiaugę vandenį plaukiojančiais vainikais, ėjo "vyti" piktųjų dvasių iš namų ir iš klasių. Už durų užkūtos digelės turėjo neišleisti į namus jokio

blogio. Pabaigę visas lauko apeigas, mokiniai paslėmė iš laužo žarijų, ėjo "atgaivinti" ugnelės rūmų salėje. Ugnelę židinyje atgaivino šventės tėvas mokyt. S. Antanaitis. Salėje buvo pasveikinti visi Jonai. Taip vėlai naktį pasibaigė mūsų Joninės.

Romas Čepulevičius

PITTSBURGH

Metinis lietuvių biznierių piknikas

Kiekvienais metais Pittsburgho lietuviai biznieriai, susiorganizavę į Lietuvių Vaizbos Butą, rengia metinius piknikus. Toks lietuvių biznierių piknikas šiais metais įvyks liepos 31 d., sekmadienį, gražiame lietuvių ūkyje — Lithuanian Country Club. Jis pasiekiamas važiuojant 51 keliu, Jefferson Borough, netoli Pittsburgho.

Šiame piknike bus gražiulės rinkimas. Laimėjusi ne tik gaus titulą "Miss Lithuania of Pittsburgh", bet jai bus įteiktos ir brangios dovanos. Todėl visos lietuviškos kviečiamos ruoštis ir dalyvauti.

Lietuvių ūkyje per visą dieną skambės lietuviška muzika ir dainos. Šokiams gros didžiulis ukrainiečių orkestras. Visi atsilankę į šį pikniką gaus nemokamai šalto alučio tiek, kiek tik norės.

Į lietuvių biznierių pikniką kiekvienais metais susirenka keli tūkstančiai žmonių. Ten susitinka senieji ateiviai, ten susirenka Amerikoje gimę lietuvių jaunimas ir senimas. Ten suplauks ne tik pittsburghiečiai, bet ir iš tolimesnių vietovių.

Pikniko programą ves SLA prez. P. Dargis. Veiks ir lietuviškas bufetas. Lietuviai biznieriai kviečia visus lietuvius ir lietuviškas, senus ir jaunus liepos 31-mą dieną, sekmadienį, piknike dalyvauti.

Fr. Žilionis

E. CHICAGO

Išvyka-gegužinė

Tautinės Sąjungos East Chicagos skyriaus valdyba ruošia išvyka-gegužinę su menine programa ir kitomis įvairenybėmis.

Įvyksta liepos 23 d. (šeštadienį) 12 val. dieną p.p. Jonynų ūkyje, Chesterton, Indiana, Vieta labai graži ir patogė, naujai įrengtas maudymosi baseinas ir kiti patogumai.

Veiks turtingas lietuviškų valgių bufetas su gaivinančiais gėrimais. Maloniai kviečiame visus gausiai dalyvauti. Turėsite progos smagiai praleisti laiką, pasivaikinti skaniais lietuviškais valgiais ir pailsėti.

Vykstant į gegužinę reikia važiuoti 20 keliu iki Crescent Woods Lumber Company ir čia pasukus kairėn sekti mūsų nurodytus ženklus.

Alto susirinkimas

East Chicagos ir apylinkių Alto skyriaus visuotinis susirinkimas įvyks birželio 25 d., 3 val. p. p. Pranciškaus lietuvių parapijos patalpose, Harbor, Indiana. Susirinkimui pirmininkavo Alto skyriaus pirmininkas Albertas Vinikas, sekretoriavo kun. Petras Celiešius. Aptarti visi reikalai, susiję su ateities veikla, priimta 1959 metų pajamų-išlaidų piniginė apyskaita.

Taip pat buvo perrinkta skyriaus valdyba, kurią sudaro: Albertas Vinikas — pirmininkas, p. Neinienė — vicepirmininkas, R. Nemickas — vicepirm., kun. Petras Celiešius — sekretorius, Stasys Kalvaitis — sekretorius ir p. Skeirys — kasi-ninkas. Pakenė

SUKAKTUVINIS KARYS

Žalgirio mūšio 550 metų sukaktį gražiai paminėjo Karys, birželio mėn. išleidęs savo 6 nr. Jis visas skirtas Žalgiriui, i-dėtas vienas ilgas Dr. K. Jurgėlos istorinis rašinys ir tik trumpas paties redaktoriaus Z. Raulinaičio vedamasis ir T. Vaitaičio eilėraštis "Žalgirio kovai".

Rašinys gausiai iliustruotas Žalgirio mūšio ir jo lauko, taip pat ano meto vady, karių, pilių ir kitokiais paveikslais. Viršelio 1 pusl., puošia V. K. Jonyno ir 4 psl. J. Juodžio paveiks-lai apie Vytautą Didįjį Žalgirio mūšyje.

Tuo pat metu Karys išleido naują knygą "1410 metų karas su kryžiuočiais ir Žalgirio mūšis". 94 pusl., gausiai iliustruotas paveikslais ir shemomis. Parasė karinis istorikas pulkininkas O. Urbonas.

S.B.

"NUSIGINKLAVIMAS"...

(Atkelta iš 1 psl.)

specialistai, kurie yra labai gerai informuoti apie įvairius Sovietijos karo laivynę, sako, kad atitinkamos dalys dabar būsiančios panaudotos povandeninių laivų statybai. Nepavykusių kreiserių jėgainės, mašinos, katilai ir elektroninė aparatūra galima be jokių pakeitimų įmontuoti į kitos klasės laivus.

Nėra abejonės, kad Sovietija po šio nepasisekimo ir toliau bandys statydinti didžiuosius karo laivus su raketų iššovimo rampomis. Bet Leningrado nesėkmė davė progos dar kartą apmulkinti pasaulį apie Sovietijos "taikos ir nusiginklavimo norus", tuo pat metu planuojant raketinių kreiserių laivyną. (tp)